

การพัฒนา รูปแบบการจัดการระบบยาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

นางจันทร์จรรย์ ดอกบัว, นางสาวสุธิดา ปาบุตร และนางรัตนภรณ์ สระบัวคำ โรงพยาบาลปทุมราชวงศา

อำเภอปทุมราชวงศา มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 36 แห่งซึ่งสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินการดูแลเด็กเล็กที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่เคยมีการศึกษาถึงสถานการณ์ แนวทางจัดการระบบยาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นจำเป็นต้องศึกษาสถานการณ์ระบบยาและพัฒนารูปแบบ การจัดการระบบยาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน

วิธีการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลปี 2562 โดยการสำรวจและทำการสัมภาษณ์ครูห้อง พยาบาล 36 คน เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและประชุมระดมสมองของภาคีเครือข่าย ประเมินผลการดำเนินงานโดยเครือข่ายแต่ละตำบล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนใหญ่ ไม่มีห้องพยาบาลเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน กรอบ รายการยาทุกศูนย์แตกต่างกัน การจัดเก็บยาไม่เหมาะสมและไม่ควบคุมคุณภาพยา ไม่มีระบบการเก็บข้อมูล การรับบริการของนักเรียนที่เจ็บป่วย ไม่มีการกำหนดกรอบรายการและแนวทางการส่งต่อนักเรียนที่มีภาวะ ฉุกฉินหรือเจ็บป่วยที่เกินขอบเขตการให้บริการของห้องพยาบาลไปยังโรงพยาบาล ครูพยาบาลขาดความมั่นใจ ในการจ่ายยา ส่วนรูปแบบการจัดการระบบยาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย การกำหนดกรอบรายการ ยาในศูนย์ 8 รายการ เป็นยาสามัญประจำบ้าน มาตรฐานการจัดซื้อจัดหายา การจัดทำแบบบันทึกการจ่ายยา และระบบการควบคุมคุณภาพในรูปแบบเดียวกัน มีการจัดประชุมวิชาการและจัดทำสื่อความรู้ให้กับโรงเรียน และให้มีระบบการประเมินผลการดำเนินงานโดยเครือข่ายชุมชนของแต่ละตำบลและจัดเวทีประกวดผลการ ดำเนินงาน ทำให้แต่ละตำบลเกิดรูปแบบการดำเนินงานที่ต่างกันและมีความเข้มข้นในการช่วยกันจัดการ ระบบยาในศูนย์ และจัดกิจกรรมมอบป้ายยกย่องเชิดชูเกียรติสำหรับศูนย์ฯที่ผ่านการประเมิน ทำพิธีมอบโดย นายอำเภอในเวทีผู้นำชุมชน เกิดรูปแบบการส่งต่อนักเรียนที่ชัดเจน และจากการประเมินผลของทีมเครือข่าย พบว่าพบศูนย์ฯผ่านการประเมินและรับมอบป้ายจำนวน 33 ศูนย์ฯ (จาก 36 ศูนย์ฯ)

สรุปและข้อเสนอแนะ การดำเนินงานในการพัฒนาระบบยาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นหากได้รับการ ดำเนินงานโดยเครือข่ายชุมชนจะส่งผลให้เกิดระบบการจัดการด้านยาที่ดี ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในการใช้ ยา ดังนั้นควรมีการนำรูปแบบนี้ไปขยายผลการดำเนินการในระดับจังหวัดและระดับเขตเพื่อให้เกิดระบบยา มาตรฐาน ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยด้านยาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

คำสำคัญ : ระบบยา, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, เครือข่าย, ชุมชน